

מאי 2019

משולחנו

בית הפלמ"ח

בחודש מאי הגיעו למוזיאון 8554 מבקרים ומבקרות!
יחד ציינו את ימי הזיכרון וחגגנו ביום העצמאות עם מאות ישראלים,
ביקורים מרגשים ותגליות חדשות של מבקרים על בני משפחתם הפלמ"חניקים.
והשקה חגיגית אחת לכתב עת חדש להיסטוריה צבאית!

הנה מקבץ מאירועי החודש:

תמונת החודש:

שירי ארליך וחיים אלימלך
משחזרים את התמונה
המפורסמת באחת מפניות
הצילום בחגיגות יום
העצמאות במוזיאון

יום העצמאות ה-71!

ביום העצמאות פקדו את המוזיאון מאות מבקרים!
בין המנגלים והטיולים חגגו איתנו 771 ישראלים! הם ביקרו בתצוגות "מסע
פלמ"ח" ו"יד לגח"ל",

ונהנו גם מהפינות המיוחדות שהקמנו עבורם ביום הזה:
פינת צילום – שעשוע בשחזורים מהצילומים ההיסטוריים של הפלמ"ח, פינת
מערכונים נבחרים של שייקה אופיר האחד והיחיד, ופיצוח חידות טריוויה על
הפלמ"ח.

מימין: פותרים חידות, קטיה, עובדת המוזיאון בשחזור לתמונה המפורסמת של "הנערה עם האקדח" ושחזור של
אריאל מועלם לתמונה של דגל הדיו

מימין: תצוגת "מסע פלמ"ח", שומעים סיפורים מפוצ'ו "אוצר התמונות"

המפגש השנתי לציון יום הזיכרון

כמו בכל שנה, ציינו במוצאי
יום הזיכרון את מפגש
השנתי לזכר הנופלים.
הטקס נעשה יחד עם
תנועת 'המחנות העולים' זו
השנה ה-18, נושא הטקס
הוקדש ליישובים שנפלו
במערכה.
שמענו על רבדים ועל בית
הערבה, שרנו שירים, ונציגי
הדורות השונים סיפרו לנו
על יקיריהם שנפלו.

השקה של כתב העת "יסודות"

השקה חגיגית ומיוחדת באולם 'מלווי השיירות'
לכתב עת חדש של המחלקה להיסטוריה צבאית!
בין המרצים היו האל"מ ד"ר יגאל אייל, פרופ'
אלון קדיש, אל"מ דודי קמחי וד"ר אהד לסלוי.

אלון קדיש הרצה על מבצע 'אסף' ומנהיגותו של יגאל אלון, ממאמרו הפותח את הקובץ הראשון של "ייסודות" הבאנו לפניכם את הדברים הבאים:

..מניתוח המבצע [אסף] מתבררת הצלחתו של יגאל אלון לזהות במהלך הקרבות את ההזדמנות הטקטית הנובעת מהתפתחויות בשדה הקרב, וחשוב מכך - את המשמעות המערכתיות של ההישג הטקטי... יכולתו של יגאל אלון לנתח, במהלך האירועים, את המתרחש בשדה הקרב ואת משמעויותיו מזווה כמאפיין חשוב של מצביאותו.

"במבצע "יואב" נכשל צה"ל בניסיונו לכתר את צבא מצרים ברצועת עזה אף שהאיום על המערך המצרי ממזרח, באזור בית חאנון, הביא לידי הסגת הבריגדה המצרית השנייה מ"כיס מג'דל" דרומה.

בה בעת, כיבושה של באר שבע יצר איום ישראלי על הציר עסלוג'- עוג'ה אל- חפיר. השתלטות צה"ל על הציר הייתה מאפשרת לו לפלוש לסיני, ובתוך כך- לאגף מעורפו את המערך המצרי העיקרי באזור עזה.

יגאל אלון, מפקד חזית ד', הציע כמה פעולות "קצרות ושקטות ככל האפשר", שלא יפרו את תנאי ההפוגה אבל ישמרו את התנופה של מבצע "יואב".

"בסוף נובמבר 1948 זיהה מודיעין חזית ד' שינויים בהיערכות המצרית. את השינוי זיהה יגאל אלון כהזדמנות שתוצאתה הייתה התוכנית למבצע "חורב".

"בהרצאה שנשא בפברואר 1949 תיאר יגאל אלון את מבצע "אסף" כ"מבצע קטן אך חשוב. מהלך טקטי למטרות מוגבלות". אולם, השילוב של חשיבה בשתי הרמות, הטקטית והמערכתית, הוליד את היישום המוצלח של הלקחים בתכנית מבצע "חורב".

משה'ל הורביץ

חודש מאי הביא לנו כמה מפגשים מרגשים של מבקרים שבאו בעקבות משפחותיהם. אחד מהם הוא נריאל פגלין הקרוי ע"ש איש הכ"ג. נריאל הגיע מחו"ל לחפש תמונות של אבא שלו ב'אוצר התמונות'. אביו, משה (מישל) הורביץ, היה דמות מרכזית בפיתוח שיטות הלחימה בקפא"פ. חוברת שלמה ללימוד קפא"פ הפכה לאלבום ב"אוצר התמונות". את ההתרגשות למראה האב אוזח במקל – התקשנו גם אנחנו להסתיר...

אימוני הספורט השימושי בפלמ"ח נועדו להגברת כושר הסבילות של הפרט, לחיזוק בטחונו העצמי, לחישול הרוח הקרבית וכאמצעי לתקיפה ולהתגוננות. החשוב שבמקצועות במסגרת זו היה הקפ"פ - קרב פנים אל פנים, שבו הלוחם חמוש במקל (קצר או ארוך). הפופולריות של המקל נבעה מהתאמתו לגילאים הצעירים ומהיותו תחליף ל"נשק החם". המקל המועדף בפלמ"ח היה המקל הקצר, שניתן להחביאו בשרוול עד לפעולה. שיטת ההפעלה של המקל התבססה על כך שהאוחז בו אינו ממתין ליריב או בורח ממנו, אלא רץ לעבר המתנגד בולם את מכותיו ועובר מיד להתקפה עליו.

משה (משה'ל) הורביץ היה האחראי לפיתוח המקל כ"נשק קר" עממי עיקרי בקרב פנים אל פנים.

(ערוך מתוך "אתר הפלמ"ח")

פינת המשורר

נסיים בשיר של יהודה עמיחי, שהוקרא בטקס יום הזיכרון בתחילת החודש.

מה למדתי במלחמות

יהודה עמיחי

מה למדתי במלחמות:

לצעד בקצב הנפת ידים ורגלים
כמו משאבות ששואבות מבור ריק.

לצעד בסף ולהיות לבד בתוך,
להתחפר בפריזות ובכסותות ובגוף האשה
האהובה,
ולצעק "אמא" בלי שהיא שומעת
ולצעק "אלהים" בלי להאמין בו
ואפלו אלו הייתי מאמין בו
לא הייתי מספר לו על המלחמה
כמו שלא מספרים לילד על זנעות המבגרים.

מה עוד למדתי. למדתי לשמר על דרך
נסיגה;

בנכר אני שוכר חדר במלון
שליד שדה התעופה או תחנת הרכבת.
ואפלו באולמי שמחה וששון
לראות תמיד את הדלת הקטנה
שכתוב מעליה "יציאה" באותיות אדמות

גם קרב מתחיל

כמו תפים קצביים לרקוד וסופו
"נסיגה עם שחר", אהבה אסורה.
וקרב שניהם, לפעמים, נגמרים כך.

גם קרב מתחיל

כמו תפים קצביים לרקוד וסופו
"נסיגה עם שחר", אהבה אסורה.
וקרב שניהם, לפעמים, נגמרים כך.

אך מעל לכל למדתי חכמת ההסוואה,
שלא אכלט, שלא יכירו אותי,
שלא יבחינו ביני ובין מה שסביב לי
אפלו ביני ובין אהבתי,
שיחשבו שאני שיח או כבש,
שאני עץ, שאני צל של עץ
שאני ספק, צל של ספק,
שאני גדר חיה, אכן מתה
בית, פנת בית.

אלו הייתי נביא הייתי מעמעם את זהר החזיון
ומאפיל על אמונתי בנזיר שחר
ומכסה את מעשי המרפכה ברשתות.

ובבוא העת אלבש את בגדי ההסוואה של סופי:
לכן של עננים והרבה תכלת שמים
וכוכבים שאין להם סוף.